

**Centrum pedagogicko – psychologického poradenstva a prevencie
Hradby 9, 977 01 Brezno**

tel.č.: 048 / 611 63 99, e-mail: cpppp.brezno@gmail.com, www.cppppbrezno.sk

**Správa o výchovno – vzdelávacej činnosti,
jej výsledkoch a podmienkach škôl a školských zariadení
v Centre pedagogicko – psychologického poradenstva a prevencie,
Hradby 9, Brezno**

školský rok 2020/2021

(obdobie od 1.9.2020 do 31.8.2021)

V Brezne, dňa 26.10.2021

PhDr. Eva Czirákiová
riaditeľka CPPPaP

Obsah:

(1)	<i>Základné identifikačné údaje o školskom zariadení (§ 2 ods. 1 písm. a).....</i>	2
(2)	<i>Údaje o počte detí v školskom zariadení (§ 2 ods. 1 písm. d)</i>	3
(3)	<i>Údaje o počte zamestnancov a plnení kvalifikačného predpokladu odborných zamestnancov centra (§ 2 ods. 1 písm. e), f).....</i>	5
(4)	<i>Údaje o aktivitách a prezentácii centra na verejnosti (§2 ods. 1 písm. g)</i>	6
	<i>a) Aktivity centra:.....</i>	6
	<i>b) Prezentácia centra na verejnosti:</i>	8
(5)	<i>Údaje o projektoch, do ktorých je centrum zapojené (§2 ods. 1 písm. h)</i>	9
(6)	<i>Údaje o výsledkoch inšpekčnej činnosti vykonanej Štátnou školskou inšpekciou (§2 ods. 1 písm. i) ...</i>	14
(7)	<i>Údaje o priestorových a materiáľno – technických podmienkach centra (§2 ods. 1 písm. j)</i>	14
(8)	<i>Cieľ, ktorý si centrum určilo v koncepčnom zámere rozvoja centra na školský rok 2020/2021 a vyhodnotenie jeho plnenia</i>	15
(9)	<i>Oblasti, v ktorých centrum dosahuje dobré výsledky a oblasti, v ktorých sú nedostatky a treba úroveň činnosti zlepšiť vrátane návrhov opatrení (§2 ods. 1 písm. k)</i>	25
(10)	<i>Činnosť centra zameraná na profesijnú orientáciu žiakov a práca s výchovnými poradcami</i>	28

(1) Základné identifikačné údaje o školskom zariadení (§ 2 ods. 1 písm. a)

a) názov školského zariadenia:

Centrum pedagogicko – psychologického poradenstva a prevencie

b) adresa školského zariadenia:

Hradby 9, 977 01 Brezno

c) telefónne číslo:

048 / 611 63 99

d) e-mail:

cpppp.brezno@gmail.com

e) webová stránka:

www.cppppbrezno.sk

f) zriaďovateľ:

Okresný úrad Banská Bystrica

Nám. L. Štúra 1

974 05 Banská Bystrica

g) riaditeľka školského zariadenia:

PhDr. Eva Czirákiová

h) zástupkyňa riaditeľky školského zariadenia:

PhDr. Oľga Jorčíková

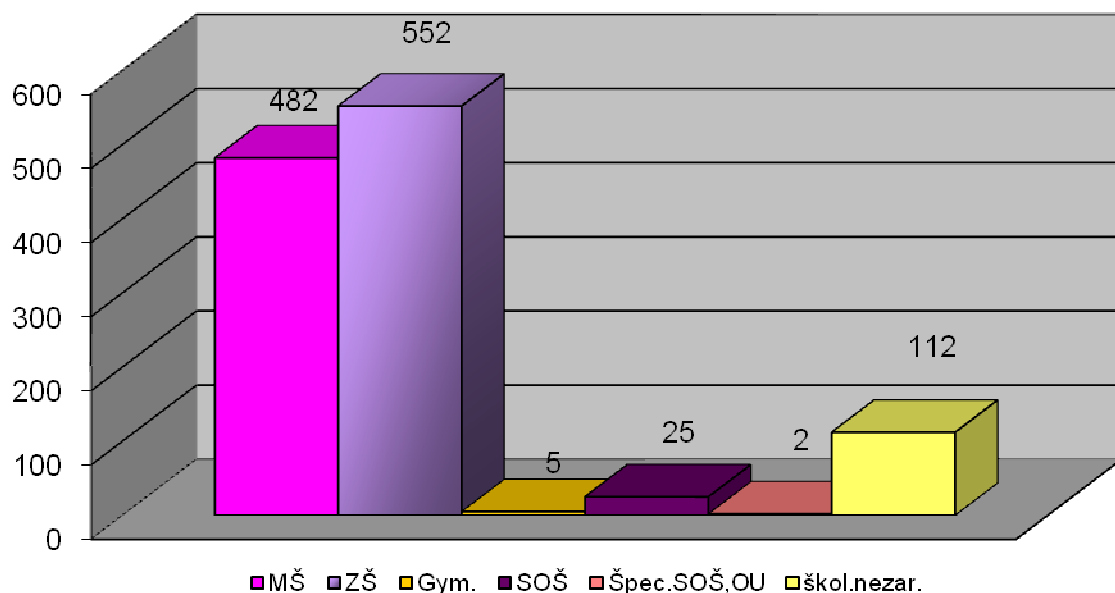
(2) Údaje o počte detí v školskom zariadení (§ 2 ods. 1 písm. d)

K 31.08.2021 bolo v centre evidovaných 14806 spisov klientov. V školskom roku 2020/2021 bolo zaevidovaných 575 nových spisov klientov. Celkovo boli v tomto školskom roku poskytnuté služby 1178 klientom. Na nižší počet klientov v porovnaní s predchádzajúcim školským rokom mala významný vplyv pandémie koronavírusu, následkom ktorej nebolo možné poskytovať klientom poradenské služby v plnom rozsahu počas celého školského roka.

Najviac klientov bolo zo základných škôl a z materských škôl.

Klienti podľa druhu školy, zariadenia:

- z materských škôl: 482 klientov,
- zo základných škôl: 552 klientov,
- z gymnázií: 5 klientov,
- zo stredných odborných škôl: 25 klientov,
- zo špeciálnych SOŠ, OU: 2 klienti,
- deti školsky nezaradené, z rodiny: 112 klientov.

Graf č. 1: Klienti CPPPaP v školskom roku 2020/2021

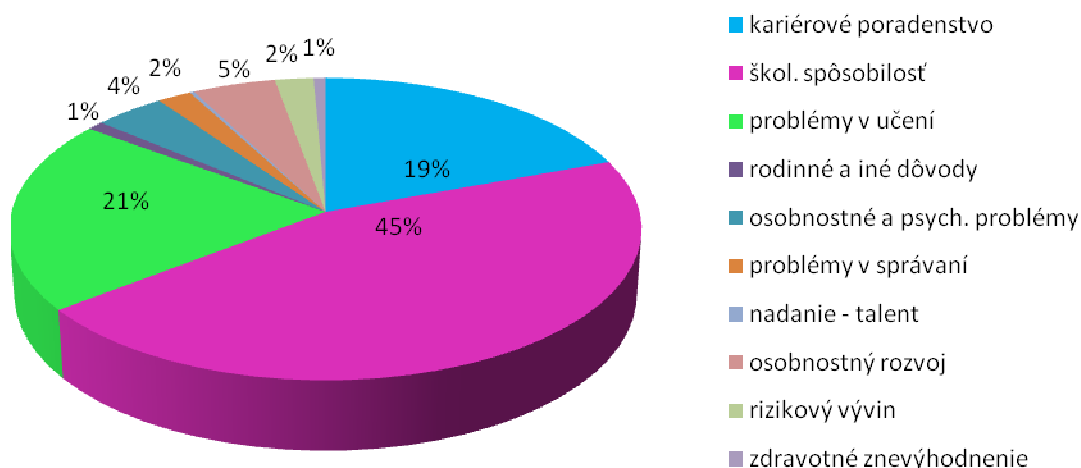
Klienti podľa dochádzky:

- deti pred začiatkom povinnej školskej dochádzky: 482 klientov,
- deti plniace povinnú školskú dochádzku: 666,
- deti po ukončení povinnej školskej dochádzky: 23,
- študenti: 7.

Zo sociálne znevýhodneného prostredia bolo 265 klientov.

Rovnako ako v predchádzajúcich školských rokoch bol aj v školskom roku 2020/2021 záujem najmä o vyšetrenia školskej spôsobilosti, kariérové poradenstvo a vyšetrenia pre problémy v učení. Hlavné dôvody determinujúce návštevu v centre v uplynulom školskom roku boli nasledovné:

- školská spôsobilosť: 532 klientov,
- problémy v učení: 243 klientov,
- problémy v správaní: 23 klientov,
- nadanie – talent: 3 klienti,
- osobnostné a psychické problémy: 48 klientov,
- kariérové poradenstvo: 228 klientov,
- osobnostný rozvoj: 56 klientov,
- rizikový vývin: 26 klientov,
- zdravotné znevýhodnenie: 8 klientov,
- rodinné a iné dôvody: 11 klientov.

Graf č. 2: Dôvody determinujúce návštevu v CPPPaP v školskom roku 2020/2021

V rámci poskytovania odbornej starostlivosti klientom bolo zrealizovaných 5525 aktivít, čo je mierny nárast v porovnaní s predchádzajúcim školským rokom. Bola realizovaná psychologická diagnostika, špeciálno – pedagogická diagnostika, sociálna diagnostika, psychologické poradenstvo, špeciálno – pedagogické poradenstvo, sociálne poradenstvo, kariérové poradenstvo, reedukácia, psychagogika, katamnéza a anamnéza.

V rámci odbornó – metodických činností bolo zrealizovaných 2258 aktivít – odborné konzultácie rodičom, pedagógom a ďalším odborníkom, prednášky, besedy, metodické návštevy v školách, intervencie, odborné podklady pre výchovno – vzdelávacie plány, ostatná odborná činnosť, osvetová, informačná a propagačná činnosť.

So zameraním na prevenciu sociálnej patológie bolo v tomto školskom roku zrealizovaných 293 aktivít – skupinové činnosti zamerané na prevenciu, činnosti v oblasti sociálnej patológie, prednášky, besedy, konzultácie, osvetová činnosť, propagačné a informačné aktivity, preventívne programy a konzultácie pre rodičov.

(3) Údaje o počte zamestnancov a plnení kvalifikačného predpokladu odborných zamestnancov centra (§ 2 ods. 1 písm. e), f)

Priemerný prepočítaný počet zamestnancov v školskom roku 2020/2021 bol desať. V uplynulom školskom roku v centre pracovali odborní zamestnanci: psychológovia,

špeciálni pedagógovia (psychopéd, etopéd), sociálny pedagóg, kariérový poradca, ekonómka, administratívna a sociálna pracovníčka a upratovačka.

Všetci zamestnanci centra splňajú kvalifikačné predpoklady.

(4) Údaje o aktivitách a prezentácii centra na verejnosti (§2 ods. 1 písm. g)

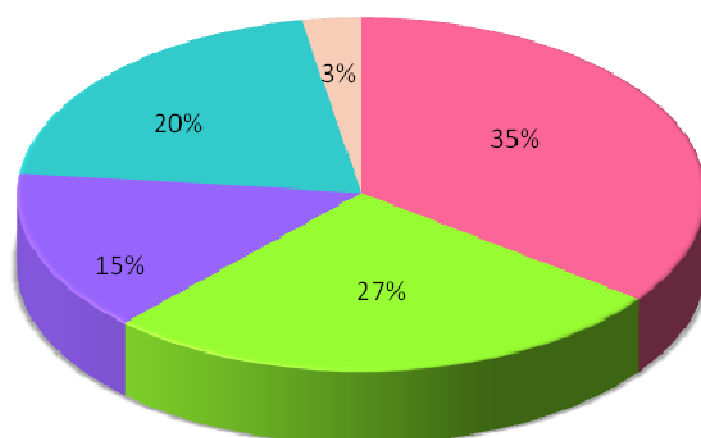
a) Aktivity centra:

Centrum pedagogicko – psychologického poradenstva a prevencie v Brezne v školskom roku 2020/2021 realizovalo:

- diagnostiku - psychologickú, pedagogickú, špeciálno-pedagogickú, sociálnu,
- poradenstvo - psychologické, pedagogické, špeciálno-pedagogické, sociálne, kariérové
- reedukáciu,
- katamnézu,
- anamnézu,
- individuálnu činnosť s klientom (dieťa, žiak, rodič) – komplexné vyšetrenia, poradenstvo,
- skupinové činnosti s klientmi (deti, žiaci, rodičia) – vyšetrenia, prednášky, besedy, konzultácie,
- služby výchovným poradcom, koordinátorom prevencie a pedagógom – semináre, prednášky, workshopy, besedy, odborné metodické konzultácie,
- prevenciu - skupinové činnosti s klientmi (výcvikové skupiny, prednášky, besedy), služby pedagógom (metodické konzultácie, prednášky, semináre), publikačnú a osvetovú činnosť, propagačné a informačné akcie,
- preventívne programy v školách (regionálna pôsobnosť),
- ostatné odborné činnosti – osvetová, informačná a propagačná činnosť, publikačná činnosť, tvorba metodických materiálov a prezentačných materiálov, odborné podklady pre výchovno – vzdelávaciu činnosť, atď.,
- zamestnanci centra sa zúčastňovali na odborných podujatiach.

V rámci poskytovania odbornej starostlivosti klientom bolo zrealizovaných 5525 aktivít. Boli zrealizované nasledovné aktivity:

- diagnostika: 1479
 - psychologická: 976
 - špeciálnopedagogická: 377
 - sociálnopedagogická: 126
- poradenstvo: 1945
 - psychologické: 1052
 - špeciálnopedagogické: 496
 - sociálnopedagogické: 133
 - kariérové: 264
- reedukácia a psychagogika: 155
- katamnéza: 818
- anamnéza: 1128

■ poradenstvo
 ■ diagnostika
 ■ katamnéza
 ■ anamnéza
 ■ reedukácia, psychagogika

Graf č. 3: Odborná starostlivosť poskytnutá klientom v školskom roku 2020/2021

V rámci odbornó – metodických činností bolo zrealizovaných 2258 aktivít. V tomto školskom roku bola činnosť centra významnou mierou ovplyvnená pandémiou koronavírusu. Časť školského roka muselo mať centrum na základe rozhodnutia kompetentných orgánov prerušenú prevádzku. Počas tohto obdobia zamestnanci vykonávali svoju prácu formou home office. Markantne sa zvýšil počet telefonických konzultácií a intervencií. Naším klientom sme

boli k dispozícii počas celého dňa na mobilných číslach, ako aj na pevnej linke a prostredníctvom e-mailu. Z odborných - metodických činností mali aj v tomto školskom roku významné zastúpenie konzultácie rodičom, telefonické intervencie, odborné konzultácie, metodické návštevy na školách, realizácia prednášok a vypracovanie odborných podkladov. Všetkým rodičom našich klientov boli poskytnuté konzultácie.

So zameraním na prevenciu sociálnej patológie bolo v tomto školskom roku zrealizovaných 293 aktivít – skupinové činnosti, prednášky, besedy, konzultácie a ostatné odborné činnosti zamerané na prevenciu sociálno – patologických javov, na ktorých sa zúčastnilo spolu 925 účastníkov.

Činnosť Centra pedagogicko – psychologického poradenstva a prevencie v Brezne bola realizovaná v súlade so Sprievodcom školského roka 2020/2021, v súlade s Hlavnými úlohami Centra pedagogicko – psychologického poradenstva a prevencie v Brezne na školský rok 2020/2021 a v súlade s pokynmi kompetentných orgánov súvisiacimi s pandémiou koronavírusu.

b) Prezentácia centra na verejnosti:

Prezentácia centra a osvetová činnosť bola v školskom roku 2020/2021 realizovaná prostredníctvom webovej stránky centra a informovaním o aktuálnych témach súvisiacich s činnosťou centra. V období pandémie sa podstatne zvýšila návštevnosť webovej stránky, ktorú sme priebežne aktualizovali, informovali sme o možnostiach kontaktovania sa s odbornými zamestnancami, zverejňovali sme na nej informácie súvisiace s činnosťou centra v súlade s pokynmi Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR a RÚVZ, ako aj informácie o protiepidemiologických opatreniach.

Prezentácia centra prebiehala tiež prostredníctvom prednášok, konzultácií, účasti na rodičovských združeniach, lektorskej činnosti, vystúpeniami na odborných fórach, konferenciách a ďalších podujatiach, pri osobných kontaktoch s osobnosťami odborného, politického a kultúrneho života.

V tomto období sa nám podarilo vďaka PhDr. Oľge Jorčíkovej nadviazať užšiu spoluprácu s novým prednostom Okresného úradu v Brezne Ing. Ondrejom Filipiakom, ktorý prejavil aktívny záujem získať hlbšie informácie o poslaní nášho centra a o rozsahu

poskytovaných poradenských služieb v okrese Brezno. Vyslovil presvedčenie o nutnosti zachovania nášho centra v existujúcej podobe, pretože len tak bude možné naďalej poskytovať komplexné poradenské služby na vysokej odbornej úrovni s rešpektovaním špecifik regiónu. Centrum navštívil aj osobne, aby spoznal naše pracovisko a zoznámil sa aj s odbornými zamestnancami.

Zamestnanci centra sa aj v tomto roku angažovali v Oblastnej organizácii Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov v Brezne, ktorej predsedom je Ing. Milan Kováčik. PhDr. Oľga Jorčíková bola zvolená do výboru oblastnej organizácie.

Spolupráca s mestom Brezno a SZPB a účasť na organizovaných podujatiach významnou mierou prispieva k prezentácii nášho centra na verejnosti v rámci nášho mesta.

PhDr. Oľga Jorčíková bola supervízorkou študentiek druhého ročníka jednodborového štúdia psychológie Pedagogickej fakulty UMB v Banskej Bystrici. Študentky vysoko ocenili jej prístup, mimoriadne osobnostné a profesijné kompetencie, široké poznanie a obrovské množstvo skúseností. Dozvedeli sa mnoho zaujímavých informácií. Pozitívnu spätnou väzbou bol aj ich záujem absolvovať prax v letnom semestri v našom zariadení.

Prezentácia centra bola v tomto školskom roku, rovnako ako iné oblasti, ovplyvnená situáciou súvisiacou s pandémiou koronavírusu, kvôli ktorej nebolo možné vykonať mnohé ďalšie aktivity, ani zúčastniť sa na rôznych podujatiach.

(5) Údaje o projektoch, do ktorých je centrum zapojené (§2 ods. 1 písm. h)

V tomto školskom roku bol ukončený projekt Občianskeho združenia LAVUTA pod názvom „Práca hodnotou“, v ktorom pôsobila ako expertka PhDr. Oľga Jorčíková. Poslaním OZ LAVUTA v Banskej Bystrici je najmä podpora marginalizovaných rómskych komunít a ich integrácia do spoločenského, pracovného a rodinného života, ako aj aktivity zamerané na riešenie nezamestnanosti, rekvalifikácie a vzdelávania.

Tento projekt bol realizovaný v Banskobystrickom kraji, bol veľmi potrebný a prospešný, pretože riešená problematika je náročná a nedoriešená. Realizovali ho ľudia, ktorí

majú k danej problematike veľmi blízko a rozumejú ľuďom žijúcim v sociálne znevýhodnenom prostredí, či v marginalizovaných rómskych komunitách.

V projekte bola pozornosť venovaná trom kľúčovým okruhom: rodina, vzdelanie a trh práce. Všetky úzko súvisia s úspešnosťou uplatnenia sa týchto mladých ľudí v živote. Každá oblasť bola spracovaná veľmi zodpovedne, ku každej sa pristupovalo s rešpektom a vážnosťou.

Záveru tohto projektu jasne poukázali na nutnosť poznania primárneho prostredia, chápanie jeho osobitostí a potrebu získania členov rodiny pre spoluprácu pri vzdelávaní ich detí.

V oblasti vzdelávania je dôležité, aby sa kládol dôraz na tri odbornosti – sú to: výchovný poradca, kariérový poradca a asistent učiteľa. Zo záverov projektu v tejto oblasti žiaľ vyplynulo, že tieto deti často žiadneho asistenta nemali ani nemajú a ani nevedia, kto je výchovný poradca, resp. sa s ním počas školskej dochádzky vôbec nestretli a ani ho nepoznajú. Prax ukazuje, že aj keď nefunguje rodina, pri správnom, citlivom a chápaním prístupe môže vhodne a veľa saturovať škola a hlavne osobnosť učiteľa.

Realizátori projektu vo svojich záveroch definovali a identifikovali bariéry a obmedzenia pre uplatnenie sa mladých ľudí zo sociálne znevýhodneného prostredia a z marginalizovaných rómskych komunít na trhu práce. Poukázali na to, že stále nie je dostatočne prepracovaný komplexný systém práce a podchytenia detí z týchto rodín, nie sú vytvorené podmienky pre systematickú prácu s nimi. Na druhej strane však z realizácie projektu vyplynulo, že rastie počet mladých ľudí, ktorí majú záujem získať vhodné vzdelanie pre trh práce a pokračovať vo vzdelávaní na strednej škole, pretože im záleží na tom, aká bude kvalita ich života. Pozitívnym zistením je, že sa už vyskytujú zamestnávateľia, ktorí sú ochotní investovať čas a úsilie do zamestnávania týchto mladých ľudí.

Participácia PhDr. Jorčíkovej ako expertky v tomto projekte bola prínosom pre činnosť centra, jej spolupráca s Mgr. Alexandrom Daškom, Mgr. Marošom Balogom z Úradu splnomocnenkyne vlády pre rómske komunity, ako aj s celým projektovým tímom, bola veľmi podnetná, inšpirujúca a motivujúca.

V tomto školskom roku PhDr. Oľga Jorčíková pracovala aj v tíme expertov Výskumného ústavu detskej psychológie a patopsychológie v Bratislave. Spolupodieľala sa na pilotnom overovaní multidisciplinárneho prístupu v praxi v rámci implementácie Národného projektu „Štandardizáciou systému poradenstva a prevencie k inklúzii a úspešnosti na trhu práce“ so zameraním sa na odborný prístup v oblasti „Dieťa s iným materinským

jazykom ako slovenským alebo dieťa z iného kultúrneho prostredia v poradenskom aj edukačnom procese“. Je spoluautorkou návrhu odborných postupov v pedagogickej a poradenskej praxi v rámci piatich úrovní podpory.

Multikulturálne poradenstvo je progresívny prístup, ktorého cieľom je transformovať poradenstvo a odstrániť nedostatky a diskriminačné praktiky v modernom poradenskom systéme. Koncipuje sa nový poradenský systém. Je dôležité, aby smeroval ku celostnému, holistickému prístupu k tým, pre ktorých je určené. Je dôležité, aby poradenský systém poskytoval integrované služby a aby tieto služby dosahovali čo najvyššiu profesionálnu úroveň. Synergickým efektom kvalitnej poradenskej práce a hlavne spolupráce rôznych odborníkov pracujúcich na vysokej profesionálnej úrovni vo všetkých zložkách poradenstva (psychologického, špeciálno – pedagogického a sociálneho), sa stane prevencia.

Z hľadiska praxe sa potvrdilo a javí sa optimálnym diagnostikovanie a príp. následné preradenie detí do špeciálno – pedagogického systému z jedného zdroja, najlepšie komplexným vyšetrením v centre pedagogicko – psychologického poradenstva. Prax ukázala, že základným pilierom pre úspešnosť zaškolenia každého dieťaťa je, aké malo možnosti navštevovať predškolské zariadenie a či bolo realizované vyšetrenie školskej zrelosti, na základe ktorého bolo možné stanoviť vhodnú formu zaškolenia.

V prvom rade je veľmi podstatná úzka a systematická spolupráca centier pedagogicko – psychologického poradenstva a prevencie s riaditeľkami materských škôl, s riaditeľmi základných škôl, s obecnými úradmi a komunitnými centrami, ktoré majú možnosť systematicky vyhľadávať a sumarizovať počty detí, ktoré sú v predškolskom veku.

Materské školy a základné školy po dohode s centrom pedagogicko - psychologického poradenstva a prevencie zabezpečia, aby rodičia prišli s deťmi na vyšetrenie do materskej školy alebo základnej školy v mieste bydliska na dohodnutý termín. Tento spôsob sa v praxi veľmi osvedčil. Dôležité je, aby odborní zamestnanci cestovali za klientom a nečakali pasívne, že klient príde za nimi. V prípade jazykovej bariéry pri nadviazaní kontaktu s dieťaťom je veľmi dôležitá pomoc pracovníka komunitného centra, asistenta učiteľa, prípadne rodiča dieťaťa.

O výsledkoch vyšetrenia je potrebné informovať každého rodiča, riaditeľky materskej školy, riaditeľov základnej školy, výchovných poradcov, pedagógov prvých ročníkov, atď. a dohodnúť optimálne riešenie, resp. formu vzdelávania pre každé dieťa.

Je nutné si uvedomiť, že do tohto času len veľmi nízke percento rómskych detí navštevovalo materskú školu.

Od 1.1.2021 je v platnosti zákon č. 209/2019 Z.z. o povinnom predprimárnom vzdelávaní, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 245/20018 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon). Problém je však v tom, že predškolské zariadenia nie sú kapacitne pripravené na prijímanie väčšieho počtu detí, ani na prácu s deťmi inej národnosti, kultúry, či deti so špeciálnymi výchovno – vzdelávacími potrebami. Len v málokterom predškolskom zariadení v súčasnej dobe pracuje asistent učiteľa. Klesá profesionalita pedagógov materských, základných, ba aj vysokých škôl.

Rušia sa nulté ročníky, ktoré výrazne napomohli týmto deťom úspešne zvládať nároky učiva základnej školy. Rok povinného predprimárneho vzdelávania sa nejaví byť dostatočným obdobím na primerané zvládnutie slovenského jazyka. Materské školy a školy nedisponujú erudovanými zamestnancami, ktorí by individuálne pracovali s týmito deťmi na rozvoji ich komunikačných schopností. Je najvyšší čas vytvoriť podmienky, aby každá škola mohla prijať dostatočný počet asistentov učiteľa, ktorí poznajú reč a špecifiká kultúry rómskych detí a stali sa tak erudovanými „sprostredkovateľmi“, resp. mediátormi medzi nimi a ostatnou populáciou. Optimálne by bolo, aby tieto deti mohli navštevovať predškolské zariadenia od troch rokov veku.

V súlade so zákonom o povinnom predprimárnom vzdelávaní, súhlas s pokračovaním v predprimárnom vzdelávaní vydáva riaditeľ predškolského zariadenia. Od začiatku aplikácie tohto zákona v praxi sa ukazuje, že to nebolo šťastné rozhodnutie - dať túto právomoc týmto riaditeľom. Stala sa nástrojom na „zbavovanie sa“ detí, ktoré vyžadujú zvýšenú individuálnu pedagogickú starostlivosť, príp. majú špeciálne výchovno – vzdelávacie potreby. Pokračovanie v predprimárnom vzdelávaní zvyšuje možnosť úspešnosti dieťaťa vo vzdelávaní v základnej škole. Pre riaditeľov základných škôl je rozhodujúce, aké deti prídu do prvého ročníka a aká bude kvalita ich vzdelávania. Z tohto hľadiska je optimálnym riešením pričlenenie materských škôl ku základným školám, aby o tejto závažnej veci rozhodovali riaditelia ZŠ tak, ako to bolo doteraz, po písomnom doporučení CPPPpP.

Vzhľadom k tomu, že mnoho týchto detí žije do predškolského veku v pomerne uzavretej komunite a komunikuje len v rómskom jazyku, nie sú schopné cielene spolupracovať a riešiť úlohy v bežných diagnostických testoch školskej zrelosti, ktoré často obsahujú úlohy, ktoré sú viazané na ovládanie vyučovacieho jazyka, na podmienky majoritnej kultúry (napr. obrázky vecí, ktoré nemusia byť známe rómskym deťom), vyžadujú určité skúsenosti a zručnosti, ktoré si deti bežne osvojujú vďaka podnetnému rodinnému prostrediu alebo výchove v materských školách. Tieto deti vplyvom nepriaznivých podmienok svojho prostredia nemajú v čase zaškolenia osvojené poznatky, zručnosti, ktoré sa predpokladajú

a očakávajú od šesťročných detí. Absentujú u nich skúsenosti s materiálmi a činnosťami bežnými u detí z majority, majú nedostatok informácií, poznatkov, na čom je postavená úspešnosť školskej pripravenosti. Tieto deti reagujú len na orientačné testy a pri vyšetrení psychológovia aplikujú podľa individuálnych dispozícií každého dieťaťa rôzne názorno – logické úlohy a pracovné listy. Stáva sa, že niektoré deti držia ceruzku v ruke prvýkrát. Nemajú základný rozsah poznania a nedisponujú potrebnými vedomosťami. Už dlhodobo absentuje neverbálny test, ktorý by prezentoval validné výsledky pri snímaní školskej zrelosti dieťaťa inej kultúry a národnosti.

V súčasnosti si už stále viac pedagógov uvedomuje dôležitosť vyšetrenia školskej zrelosti a najmä dôležitosť informácií získaných z daného vyšetrenia pre ich prácu s dieťaťom. Tieto informácie sú podstatné najmä pre učiteľov prvých ročníkov, aby získali čo najviac informácií o deťoch, ktoré budú mať v prvej triede, aby sa dozvedeli o silných a slabých stránkach dieťaťa, v čom potrebuje pomoc a čo je potrebné u neho rozvíjať. Podotýkame, že treba stavať hlavne na silných stránkach dieťaťa a nie opačne, ako sa to deje doteraz.

Už viacerí riaditelia škôl pochopili význam spolupráce s centrami pedagogicko – psychologického poradenstva a prevencie aj ohľadom organizácie nového školského roka, najmä čo sa týka zriaďovania nultých ročníkov, špecializovaných tried, príp. aj špeciálnych tried, pokiaľ je to pre deti a žiakov potrebné.

Pochopili dôležitosť tímovej spolupráce a objektivizácie pohľadu na stav dieťaťa a význam správneho zaškolenia pre jeho ďalší vývin. Výchova a vzdelávanie v nultých ročníkoch a v špecializovaných triedach umožňovala potrebný zvýšený intenzívnejší individuálny prístup k dieťaťu, pretože v týchto triedach je obmedzený počet detí. V jednotlivých triedach, kde sú deti inej národnosti a deti so špeciálnymi výchovno – vzdelávacími potrebami je potrebné, aby sa na výchove a vzdelávaní spolupodieľal aj asistent učiteľa, ktorý môže individuálne pracovať s jednotlivými žiakmi na rozvíjaní komunikačných zručností a prekonávaní jazykovej bariéry u žiakov. Z hľadiska potrieb detí inej národnosti sa javila možnosť zriaďovania nultých ročníkov a špecializovaných tried pre ich ďalší vývin ako dôležitá. Za úvahu stojí premenovať asistenta učiteľa na asistenta žiaka a nastaviť tak oveľa kvalitnejšie a individuálnejšie parametre jeho činnosti.

PhDr. Jorčíková participuje aj na tvorbe a finalizácii odborných postupov na tému: „Dieťa z iného jazykového a kultúrneho prostredia – rómske dieťa“, úzko spolupracuje s celým tímom expertov pod vedením Mgr. Martiny Balogovej Slobodníkovej z Regionálneho

centra Výskumného ústavu detskej psychológie a patopsychológie v Banskej Bystrici. Príklady dobrej praxe ukazujú, že týmto deťom nepostačuje jeden rok prípravy pre úspešné zaškolenie, ale potrebujú mať viac možností a času, aby sa dokázali bezproblémovo adaptovať na podmienky, režim a nároky bežnej základnej školy.

PhDr. Jorčíková má možnosť znovu sa podeliť o svoje dlhoročné skúsenosti a výsledky práce s deťmi a rodinami zo SZP a MRK a venovať sa spolu s ďalšími odborníkmi témam, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou činnosti centra. Veríme, že aj táto vzájomná spolupráca prispeje k tomu, že sa progresívne myšlienky podarí uplatniť v praxi v prospech týchto rodín a detí, ktoré majú veľký potenciál, sú citlivé, bohaté na emócie, častokrát umelecky nadané a túžiace po poznaní. Sú vďačné za úsmev, láskavé slovo, chápaný a trpezlivý prístup. Tieto deti potrebujú pocit, že sú prijímané. A našou snahou bolo, aby sme tieto slová naplnili aj v procese poskytovania poradenských služieb týmto deťom.

V rámci národného projektu „Štandardizáciou systému poradenstva a prevencie k inklúzii a úspešnosti na trhu práce“ sa PhDr. Eva Czirákiová zúčastnila okrúhleho stola ohľadom mapovania pripravenosti organizácií na zavedenie procesných štandardov s odbornými riešiteľmi z Regionálneho projektového centra VÚDPaP z Banskej Bystrice. Stretnutie viedla PhDr. Dagmar Bellová, PhD., regionálna odborná riešiteľka z Regionálneho projektového centra Banská Bystrica.

(6) *Údaje o výsledkoch inšpekčnej činnosti vykonanej Štátnou školskou inšpekciou (§2 ods. 1 písm. i)*

V školskom roku 2020/2021 v Centre pedagogicko – psychologického poradenstva a prevencie v Brezne inšpekcia nebola realizovaná.

(7) *Údaje o priestorových a materiálno – technických podmienkach centra (§2 ods. 1 písm. j)*

Centrum pedagogicko – psychologického poradenstva a prevencie v Brezne sídli v prenajatých priestoroch v samostatnom pavilóne materskej školy v centre mesta. Prenajímateľom je Základná škola s materskou školou, Pionierska 2, Brezno.

Priestory pôsobia príjemne, esteticky, sú zariadené tak, aby poskytovali komfort zamestnancom centra i klientom. Pozostávajú z kancelárskych priestorov a zasadačky,

v ktorej sú realizované porady výchovných poradcov, koordinátorov prevencie, prednášky, workshopy a skupinová činnosť s klientmi.

Aj v tomto školskom roku sme kládli zvýšený dôraz na hygienu a dezinfekciu priestorov, zariadenia a všetkých používaných pomôcok s cieľom zabrániť šíreniu koronavírusu, ochrániť v čo najvyššej možnej miere zamestnancov a klientov centra. Boli zakúpené bezkontaktné teplomery, dezinfekčné prostriedky, rúška a ochranné pomôcky.

Materiálno – technické podmienky pracoviska sú na požadovanej úrovni. Zamestnanci majú kancelárie veľmi dobre vybavené, každý má k dispozícii vlastnú výpočtovú techniku s pripojením na internet a pomôcky potrebné k výkonu svojej profesie. Vybavenie centra psychologickými testami je optimálne.

Centrum disponuje množstvom metodických a informačných materiálov, ktoré sú na vysokej odbornej úrovni a obsahovo sú zamerané na činnosť centra. Tieto materiály centrum aj v tomto školskom roku poskytovalo výchovným poradcovi, koordinátorovi prevencie, pedagógovi, riaditeľovi, klientovi, rodičovi klientov a ďalším záujemcom, hlavne z radov študujúcich pedagógov a študentov vysokých škôl.

(8) Ciele, ktoré si centrum určilo v koncepčnom zámere rozvoja centra na školský rok 2020/2021 a vyhodnotenie ich plnenia

V školskom roku 2020/2021 vychádzali ciele Centra pedagogicko – psychologického poradenstva a prevencie v Brezne z koncepčného zámeru rozvoja centra a zo Sprievodcu školským rokom pre školy a školské zariadenia na školský rok 2020/2021.

Do činnosti centra však výrazným spôsobom zasiahla aj v tomto školskom roku pandémie koronavírusu. Vzhľadom k tomu boli ciele na tento školský rok prehodnotené.

Prvoradým cieľom bolo modifikovať metódy a formy práce situácii v čase pandémie. Časť školského roka muselo mať centrum na základe rozhodnutia kompetentných orgánov prerušenú prevádzku. Počas tohto obdobia zamestnanci vykonávali svoju prácu prevažne formou home office s využitím informačno – komunikačných technológií. Aj v tomto školskom roku sa markantne zvýšil počet telefonických konzultácií a intervencií. Naším klientom sme boli k dispozícii počas celého dňa na mobilných číslach, ako aj na pevnej linke a prostredníctvom e-mailu. Využívali sme aplikáciu zoom. Všetky informácie o aktuálnej situácii boli zverejnené na webovej stránke centra. Klienti sa na nás obracali vo zvýšenej miere aj vo večerných hodinách, žiadali nás o pomoc, nakoľko mnohí situáciu nezvládali

a dochádzalo k prehlbovaniu problémov v rodinách. Pandémia koronavírusu zasiahla výrazne negatívne do všetkých oblastí života celej spoločnosti, v ktorej sú najzraniteľnejšie deti. Preto bolo našim hlavným cieľom poskytovať deťom a rodičom kvalitné poradenské služby aj v tomto náročnom období, zabezpečiť ochranu zamestnancov a klientov a eliminovať možné šírenie nákazy. Počas celého obdobia mimoriadnej situácie sme boli v úzkom kontakte s našimi klientmi, ich rodičmi, riaditeľmi a pedagógmi materských škôl, základných škôl a stredných škôl nášho regiónu formou telefonických konzultácií, poradenstva a taktiež prostredníctvom elektronickej komunikácie.

V uplynulom školskom roku sme vypracovali 150 odporúčaní na asistenta učiteľa. V tejto oblasti máme mnoho rokov výbornú spoluprácu s jednotlivými riaditeľmi škôl a robíme spoločne všetko pre to, aby boli tieto deti a ich rodičia spokojní. Naším cieľom bolo participovať na vytvorení optimálnych podmienok pre výchovu a vzdelávanie individuálne začlenených žiakov so zdravotným znevýhodnením. Jednalo sa najmä o žiakov s vývinovou poruchou učenia (dyslexia, dysgrafia, dyskalkúlia, dysortografia) a s poruchou aktivity a pozornosti. Pri výchove a vzdelávaní týchto žiakov je dôležité napomôcť k prekonávaniu bariér, ktoré žiak nedokáže prekonať bez pomoci asistenta učiteľa, prípadne aj činnosti resp. vyučovacie predmety (vzdelávacie oblasti), ku ktorým vyučujúci potrebuje pri vzdelávaní žiaka pomoc asistenta učiteľa.

Prehľad odporúčaní asistenta učiteľa v školskom roku 2020/2021		
Por.č.	Škola	Počet detí
1.	ZŠ s MŠ Pohorelá	22
2.	ZŠ Valaská	12
3.	SŠ Pohronská Polhora	10
4.	ZŠ Šumiac	3
5.	ZŠ Heľpa	4
6.	ZŠ s MŠ Nemecká	2
7.	ZŠ Polomka	13
8.	ZŠ s MŠ MPČĽ, Brezno	6
9.	ZŠ s MŠ Pionierska 4, Brezno	17
10.	ZŠ s MŠ Závadka nad Hronom	3
11.	ZŠ Podbrezová	12
12.	ZŠ Čierny Balog	7
13.	ZŠ Beňuš	10
14.	ZŠ s MŠ Pionierska 2, Brezno	26
15.	ZŠ Telgárt	1
16.	ZŠ s MŠ Predajná	0
17.	ZŠ Dolná Lehota	2
Počet odporúčaní asistenta učiteľa spolu:		150

Tab. č. 2: Prehľad odporúčaní asistenta učiteľa v školskom roku 2020/2021

Jedným z hlavných cieľov bolo aj v školskom roku 2020/21 poskytovanie kvalitných poradenských služieb deťom v predškolskom veku, úzka spolupráca s materskými školami a realizácia vyšetrení školskej spôsobilosti u cca. 95% detí predškolského veku v okrese, nakoľko zhodnotenie vhodnej formy zaškolenia je pre život každého dieťaťa dôležité a rozhodujúcou mierou ovplyvňuje jeho ďalší osobnostný a emocionálny vývin.

Vyšetrenia školskej spôsobilosti sme zrealizovali v materských školách okresu Brezno, ako aj individuálne v CPPPaP. Školsky nezaradené deti sme vyšetřili v základných školách v mieste ich trvalého bydliska.

Celkovo bolo vyšetřených 532 detí v predškolskom veku.

Výsledky vyšetření sme aj v tomto školskom roku individuálne konzultovali s rodičmi detí, s riaditeľkami a zástupkyňami riaditeľa ZŠ pre MŠ, s učiteľkami materských škôl, s učiteľkami prvých ročníkov základných škôl a taktiež aj s niektorými riaditeľmi základných škôl. Konzultácie k výsledkom vyšetřenía sme poskytovali rodičom a pedagógom priamo v materských školách v jednotlivých obciach nášho okresu, čo bolo aj v tomto školskom roku hodnotené veľmi pozitívne. Množstvo konzultácií sme vzhľadom k situácii realizovali aj telefonicky. U detí, ktorým sme doporučili odklad povinnej školskej dochádzky, sme znovu vykonali pred zaškolením rediagnostické vyšetřenie, aby sme aktualizovali stav ich školskej pripravenosti, porovnali výsledky, analyzovali posun vo vývine a doporučili čo najvhodnejšiu formu ich zaškolenia.

V priebehu školského roka boli realizované pracovné stretnutia s jednotlivými riaditeľkami MŠ a zástupkyňami riaditeľa ZŠ pre MŠ, ktoré sú veľmi potrebné a vzájomne podnetné.

V materských školách sme realizovali prednášky pre rodičov detí predškolského veku, zúčastňovali sme sa na rodičovských združeniach. Tieto prednášky realizovala aj v tomto školskom roku PhDr. Jorčíková. Cieľom prednášok pre rodičov bolo oboznámiť ich pred vyšetřením detí s účelom vyšetřenía školskej pripravenosti, poslaním a činnosťou nášho centra a získať si ich dôveru. Takto dochádza k tomu, že poznáme vysoké percento rodičov detí nášho okresu, ktorí sa na nás kedykoľvek s dôverou obracajú, či už pri riešení vzniknutých problémov alebo len keď sa chcú v niečom uistiť, poradiť, opýtať. Takýmto spôsobom vzniká dlhodobá spolupráca založená na vzájomnej dôvere, ktorá trvá od predškolského veku dieťaťa až po ukončenie prípravy na povolanie, čo má dlhodobý preventívny efekt. Vďaka tomu sa predchádza vzniku závažnejších problémov a nežiadúcich javov, ktoré bývajú zväčša determinované práve neskorou intervenciou. Včasnú podchytenie

a identifikácia príčiny problému dieťaťa a úzka spolupráca s rodinou a školou smeruje k napĺňaniu našej filozofie prevencie a poslianiu poradenstva ako takého.

Vyšetrenia školskej pripravenosti v školskom roku 2020/2021		
Por.č.	Škola	Počet detí
1.	MŠ Bacúch	9
2.	MŠ Beňuš	12
3.	MŠ Braváčovo	7
4.	ZŠ s MŠ Pionierska 2, Brezno - MŠ B. Němcovej	19
5.	ZŠ s MŠ Pionierska 2, Brezno - MŠ Hradby	39
6.	ZŠ s MŠ Pionierska 4, Brezno - MŠ Dr. Clementisa	31
7.	ZŠ s MŠ Pionierska 4, Brezno - MŠ Nálepková	30
8.	ZŠ s MŠ MPČL 35, Brezno – MŠ	31
9.	MŠ Dobroč, Čierny Balog	18
10.	MŠ Hlavná ul., Čierny Balog	22
11.	MŠ Krám, Čierny Balog	7
12.	ZŠ s MŠ Dolná Lehota – MŠ	11
13.	MŠ Heľpa	7
14.	MŠ Horná Lehota	10
15.	MŠ Hronec	10
16.	MŠ Jasenie	11
17.	MŠ Michalová	10
18.	MŠ Mýto pod Ďumbierom	7
19.	ZŠ s MŠ Nemecká	24
20.	MŠ Kolkáreň, Podbrezová	12
21.	MŠ Štiavnička, Podbrezová	14
22.	MŠ Lopej	4
23.	Spojená škola Pohronská Polhora - MŠ	20
24.	MŠ Polomka	26
25.	ZŠ s MŠ Pohorelá - MŠ	19
26.	ZŠ s MŠ Predajná - MŠ	2
27.	MŠ Šumiac	2
28.	MŠ Telgárt	13
29.	MŠ Valaská	31
30.	ZŠ s MŠ Závadka nad Hronom - MŠ	15
31.	MŠ Vaľkovňa	4
32.	Súkromná materská škola Macka Macíka Banská Bystrica	1
33.	MŠ Medzibrod	1
34.	MŠ Senec	2
Počet detí vyšetrených v materských školách spolu:		482
Počet detí navštevujúcich MŠ vyšetrených individuálne v CPPPaP:		12
Počet detí školsky nezaradených vyšetrených v ZŠ:		38
Počet vyšetrení školskej pripravenosti spolu:		532

Tab. č. 3: Prehľad o počte vyšetrení školskej pripravenosti v školskom roku 2020/2021

Cieľom bolo aj v školskom roku 2020/2021 realizovanie depistáže mimoriadne nadaných detí už pri zaškolení, aby boli včas podchytené a mali zabezpečenú zvýšenú individuálnu špecifickú starostlivosť v úzkom kontakte s pedagógmi a rodičmi. Pedagógom, riaditeľom škôl a rodičom nadaných detí sme priebežne poskytovali konzultácie pri špecifických potrebách výchovy a vzdelávania týchto detí.

Naším cieľom bolo venovať zvýšenú starostlivosť deťom zo sociálne znevýhodneného prostredia a úzko spolupracovať v tejto oblasti so školami, územnou samosprávou a zainteresovanými inštitúciami.

Riaditeľka centra sa zúčastnila pracovného stretnutia dištančnou formou organizovaného Výskumným ústavom detskej psychológie a patopsychológie v Bratislave k problému „Diagnostika detí zo sociálne znevýhodneného prostredia – školská spôsobilosť/pripravenosť“ pod vedením PhDr. Evy Smikovej, PhD. a ďalších odborných zamestnancov VÚDPaP v Bratislave. Na stretnutí bol priestor na vzájomnú komunikáciu, hľadanie riešení a zjednotenie sa v odborných posrputoch týkajúcich sa realizácie vyšetrení detí zo sociálne znevýhodneného prostredia v súvislosti s diagnostikou školskej zrelosti/pripravenosti.

Vyšetřili sme 38 detí zo SZP, ktoré nenavštevovali materskú školu. Doporučili sme ich zaradenie prevažne do nultých ročníkov, ktoré majú pre vzdelávanie týchto detí veľký význam. Pred ukončením nultého ročníka sme u všetkých detí zrealizovali rediagnostické vyšetřenie s cieľom prehodnotiť vhodnosť formy a obsahu ich vzdelávania a zváženia ďalších krokov pre skvalitnenie výchovno – vyučovacích výsledkov každého dieťaťa. Boli zrealizované rediagnostické vyšetřenia. Psychologické a špeciálne – pedagogické vyšetřenia žiakov zo SZP sme realizovali v mieste bydliska týchto detí, prevažne v základných školách, príp. komunitných centrách jednotlivých obcí, pretože rodičia detí nemajú na cestovné, na vyšetřenie do Brezna by nepřišli. V tomto školskom roku sme vypracovali 206 vyjadrení o žiakoch zo sociálne znevýhodneného prostredia. Aj v tejto oblasti máme vybudovanú dlhodobu výbornú spoluprácu s riaditeľmi jednotlivých škôl.

Prehľad vyjadrení o žiakoch zo sociálne znevýhodneného prostredia v školskom roku 2020/2021		
Por.č.	Škola	Počet detí
1.	ZŠ s MŠ Pohorelá	5
2.	ZŠ Valaská	8
3.	ZŠ Šumiac	8
4.	ZŠ Heľpa	18
5.	ZŠ Telgárt	35
6.	ZŠ Polomka	15
7.	ZŠ s MŠ MPČĽ, Brezno	16
8.	ZŠ s MŠ Pionierska 4, Brezno	5
9.	ZŠ s MŠ Závadka nad Hronom	13
10.	ZŠ Podbrezová	19
11.	ZŠ Jánošovka, Čierny Balog	16
12.	ZŠ s MŠ Pionierska 2, Brezno	19
13.	SŠ Pohronská Polhora	1
14.	ZŠ Beňuš	4
15.	MŠ Hradby, Brezno	8
16.	MŠ Polomka	16
Počet vyjadrení o žiakoch zo SZP spolu:		206

Tab. č. 4: Prehľad o počte vyjadrení o žiakoch zo sociálne znevýhodneného prostredia v školskom roku 2020/2021

Dlhodobou je našim cieľom dosiahnuť, aby bola prevencia synergickým efektom kvalitnej poradenskej práce. Prevencia si vyžaduje úzku spoluprácu pedagógov materských, základných a stredných škôl, psychologov, špeciálnych pedagógov, sociálnych pedagógov, lekárov, policajtov, ale aj dobrovoľníkov. Nie je skoro začať už v materskej škole, ale najmä na I. stupni ZŠ. Pre školákov je potrebné sústrediť sa na témy: šikanovanie a záškoláctvo, nebezpečenstvá zábavnej pyrotechniky, ochrana životného prostredia, zdravý životný štýl, boj proti vandalizmu, plnohodnotné využívanie voľného času, zdravá životospráva a vplyv médií, násilnosti a drogy vo filmoch, negatívne vplyvy prostredia, obchodovanie s ľuďmi a pod. Pre stredoškolačkov sú to témy závažnejšieho charakteru, kde patrí aj závislosť od tabaku, alkoholu, drog, herných automatov a gamblerstva, agresivita a násilníctvo, rodinné násilie, týranie a zneužívanie ľudí, obchodovanie s ľuďmi. Dôležité je poskytnutie nových, rozšírenie a prehĺbenie už získaných odborných vedomostí, zručností, riešenia násilného správania, šikanovania a nácvik sociálno – psychologických zručností. Sociálno – psychologické aktivity dávajú príležitosť deťom, aby v procese zážitkového učenia pri ich aktívnej spoluúčasti došlo k zmene správania.

Je potrebné klásiť dôraz na nešpecifickú primárnu prevenciu, ktorá zahŕňa všetky aktivity podporujúce zdravý životný štýl bez priamej súvislosti s užívaním návykových látok.

Ide o aktivity blízke konkrétnej vekovej skupine, činnosti, ktoré všeobecne pomáhajú znižovať riziko vzniku a rozvoja sociálno – patologických javov a zameriavajú sa na protektívne faktory vzniku závislosti (záujmové krúžky, športové aktivity a pod.). Špecifická primárna prevencia je zameraná na konkrétnu formu sociálno – patologických javov, snahou je nájsť spôsob, ako predísť užívaniu drog alebo iným nežiadúcim prejavom. K základným zásadám efektívnej prevencie patria preventívne programy, ktoré sú primerané veku. Čím nižší je vek dieťaťa, tým je prevencia menej špecifická a orientuje sa na všeobecnú ochranu zdravia.

Aj v tomto školskom roku sme úzko spolupracovali s koordinátormi prevencie základných škôl, špeciálnych základných škôl a stredných škôl okresu Brezno. Zo strany základných škôl bol veľký záujem o prednášky a stretnutia na tému „Látkové a nelátkové závislosti“, ktorému sme nemohli vyhovieť vzhľadom na situáciu v súvislosti s COVID-19. Táto mimoriadna situácia mala vplyv na realizáciu všetkých preventívnych aktivít, ktoré boli následkom pandémie realizované v menšom rozsahu.

Preventívne programy sa zameriavajú na celé triedy s využitím ich skupinového potenciálu. Ich cieľom je, aby deti získavali dôležité sociálne zručnosti, rozvíjali svoje komunikačné a asertívne zručnosti, zvyšovali sebavedomie, zvládali úzkosť a stres a dokázali riešiť konflikty. Dôležité je program prispôbiť miestnym špecifikám, brať do úvahy miestne pomery, témy prispôbiť realite, aby nedošlo ku poskytnutiu návodu, napríklad na užívanie drogy, ktorá v regióne nebola. V prevencii sa osvedčili rôzne pozitívne modely, s ktorými sa môžu deti stotožniť. Ako vhodní sa zdajú vrstovníci, ktorí žijú zdravo. Dôležité je, aby programy boli prezentované kvalifikovane a dôveryhodne.

Pri realizácii preventívnych aktivít sú medzi žiakmi stále veľmi populárne prednášky s využitím okuliarov simulujúcich videnie u človeka v stave pri 1,3 promile alkoholu v krvi. Okuliare vyvolávajú dvojité videnie, spomalený reakčný čas, obraz je rozmazaný, skresľujú vzdialenosť. Žiaci po ich vyskúšaní hovoria o svojich pocitoch (zmätok, zmena vnímania hĺbky a vzdialenosti a pod.), hovoríme s nimi o tom, aké dôsledky môže mať fakt, keď človek nevníma adekvátne realitu. Tejto oblasti sa venovala prevažne sociálna pedagogička. Bol realizovaný preventívny program Cesta k emocionálnej zrelosti pre žiakov 6. a 7. ročníkov, ktorý u žiakov pôsobí na zvýšenie ich psychickej odolnosti, zlepšuje vzťahy medzi spolužiakmi v triede a v neposlednom rade uľahčuje komunikáciu medzi žiakmi a učiteľmi. Boli tiež realizované preventívne programy Nenič svoje múdre telo a Program rozvoja osobnosti žiaka so zameraním na drogovú prevenciu.

V posledných rokoch narastá obchodovanie s ľuďmi. Týka sa skôr sociálne slabších skupín a obyvateľov. Často ide o sexuálne vykorisťovanie a často sa v týchto prípadoch stávajú obeťami deti vo veku od 11 do 17 rokov. Okrem sexuálneho vykorisťovania ide aj o pracovné vykorisťovanie a nútené žobranie. Pre žiakov ôsmych a deviatych ročníkov sme realizovali prednášky na tému „Obchodovanie s ľuďmi“. Boli im poskytnuté informácie a materiály o rizikách obchodovania s ľuďmi, o preventívnych opatreniach, o bezpečnom cestovaní do zahraničia a pod. Realizovali sme prednášky a besedy v oblasti prevencie sociálno-patologických javov a prevencie kriminality s dôrazom na selektívnu prevenciu (najmä odborné intervencie pre rizikové deti) a prednášky pre adolescentov s cieľom podporiť duševné zdravie a tak predchádzať rizikovému a suicidálnemu správaniu. Aj v uplynulom školskom roku sme zaznamenali nárast počtu detí a mladistvých závislých na informačných technológiách (mobil, počítačové hry, facebook, internet). Záujem bol o prednášky zamerané na nelátkové závislosti, poruchy príjmu potravy – bulímiu, anorexiu, sociálne vzťahy, predchádzanie šikanovaniu, atď. Bol tiež záujem o realizovanie sociálno – psychologickej aktivity so žiakmi na tému Prevencia antisociálneho správania, riešenie šikanovania medzi žiakmi.

Zameriavali sme sa na osvetu a monitorovanie situácie v školách prostredníctvom dotazníkov a rozhovorov so žiakmi a študentmi, resp. s pedagógmi.

Aj v tomto školskom roku sme kládli dôraz na rozpoznávanie prípadov násilia páchaného na deťoch. V spolupráci s výchovnými poradcami a koordinátormi prevencie v školách nášho regiónu sme monitorovali správanie žiakov a v prípade podozrenia na šikanovanie a ohrozenie ich zdravého osobnostného vývinu sme promptne riešili vzniknuté problémy a situácie v súčinnosti s vedením škôl a rodičmi. Všetky závažné prípady boli ihneď riešené v úzkej súčinnosti s políciou a Odborom sociálnych vecí ÚPSVaR.

Naším cieľom bolo poskytovať odbornú a metodickú pomoc pri výchove a vzdelávaní žiakov so špeciálnymi výchovno – vzdelávacími potrebami. V spolupráci so školskými špeciálnymi pedagógmi a s riaditeľmi základných škôl sme participovali na vytváraní optimálnych podmienok pre výchovu a vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, počet týchto žiakov stále narastá. V oblasti starostlivosti o žiakov so ŠVVP sme spolupracovali s CŠPP.

Ďalším z cieľov bolo zamerať sa na duálne vzdelávanie a na adaptáciu na strednú školu. Vzhľadom k tomu, že adaptácia a efektívna komunikácia v školskom prostredí sú dôležitými determinantmi zvládnutia štúdia, realizovali sme pre študentov prvých ročníkov stredných škôl okresu Brezno úvodné prednášky. Kládli sme dôraz na podporu duálneho vzdelávania –

úzkou spoluprácou so Súkromným gymnáziom Železiarne Podbrezová, Súkromnou strednou odbornou školou hutníckou Železiarne Podbrezová a.s. a Strednou odbornou školou techniky a služieb v Brezne. Tieto školy v našom regióne úspešne aplikujú tento typ vzdelávania.

Rovnako ako v predchádzajúcich rokoch bolo našim cieľom riešiť najzávažnejšie výchovné a edukačné problémy detí prostredníctvom konziliárnych stretnutí, na ktoré sme prizývali okrem odborných zamestnancov nášho centra aj rodičov, pedagógov, riaditeľov škôl, zamestnancov Odboru sociálnych vecí ÚPSVaR v Brezne a ďalších odborníkov podľa potreby. Podrobne boli analyzované výsledky psychologického a špeciálnopedagogického vyšetrenia a spoločne boli dohodnuté ďalšie kroky a postupy ako pomôcť dieťaťu.

Dôležitou súčasťou poradenskej práce je spolupráca s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Brezne a s políciou, s ktorými má centrum vybudovanú dlhoročnú výbornú spoluprácu, sú realizované formálne i neformálne pracovné stretnutia. V rámci Národného projektu Podpora ochrany detí pred násilím sa riaditeľka centra zúčastňovala multidisciplinárnych pracovných stretnutí „Riešenie problematiky násilia na deťoch v okrese Brezno“ spolu so zástupcami okresného policajného zboru, okresnej prokuratúry, zástupcami centier pre deti a rodiny a okresného súdu. Na týchto pracovných stretnutiach sa prítomní venovali riešeniu aktuálnej situácie v oblasti ochrany detí v okrese Brezno, vymieňali si skúsenosti, prezentovali príklady dobrej praxe a diskutovali na rôzne témy týkajúce sa problematiky násilia páchaného na deťoch. Riaditeľka Odboru sociálnych vecí a rodiny v Brezne PhDr. Paučíková, PhD. zdôraznila, že z pracovných stretnutí vyplýva nevyhnutnosť neustále pracovať, informovať, usmerňovať zástupcov jednotlivých subjektov participujúcich v oblasti ochrany detí pred násilím ohľadom včasnej identifikácie násilia a nahlásovania podnetov v oblasti násilia páchaného na deťoch a taktiež v prípade potreby opakovane objasňovať kompetencie a povinnosti medzi zástupcami jednotlivých subjektov participujúcich v oblasti ochrany detí navzájom a v tejto súvislosti následne zrealizovať ďalšie multidisciplinárne pracovné stretnutia.

Riaditeľka centra sa zúčastnila seminára „Práca s obzvlášť zraniteľnými obeťami v trestnom konaní, s osobitným dôrazom na detské obeť násilia a sexuálne motivovaných trestných činov“, ktorý organizoval Odbor prevencie kriminality kancelárie ministra vnútra, MVSR v spolupráci s CPPP a P v Banskej Bystrici. Lektorkou bola JUDr. Barbora Hubertová, prokurátorka generálnej prokuratúry SR.

Úzko sme spolupracovali s Mestským úradom v Brezne, s jeho samostatnou odbornou referentkou na úseku školského úradu Mgr. Martou Paučovou – a to najmä pri vyhľadávaní

detí, ktoré neboli evidované na zápisoch do prvého ročníka pre školský rok 2020/2021 v základných školách v pôsobnosti mesta Brezna.

Naším cieľom bolo v tomto školskom roku zamerať sa na rozvoj v oblasti kariérového poradenstva. Súčasná náročná doba si vyžaduje zapojenie inovatívnych metód kariérového poradenstva so zohľadnením špecifik jednotlivých cieľových skupín a multidisciplinárnym prístupom.

Kariérová poradkyňa CPPPaP absolvovala kurz Kariérne poradenstvo akreditovaný Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR v rozsahu 92 hodín pod vedením vynikajúcej lektorky Ing. Eriky Hudecovej. Toto vzdelávanie bolo organizované Asociáciou lektorov a kariérnych poradcov. Kurz pozostával z piatich modulov, pričom každý z modulov predstavoval ucelený komplex informácií a postupov viažúcich sa k danej téme: Všeobecné aspekty kariérneho poradenstva, Tréning zručností kariérneho poradcu, Metódy a formy práce kariérneho poradcu, Špecifiká cieľových skupín kariérneho poradenstva, Multidisciplinárny charakter kariérneho poradenstva. Získala osvedčenie o absolovaní vzdelávania s celoštátnou platnosťou.

Dnešná doba je rýchla a vyžaduje si človeka prispôsobivého. Pokiaľ sa človek ďalej vzdeláva a získava nové vedomosti a zručnosti, stáva sa univerzálnejším. Počas vzdelávania sa stretáva s rôznymi postojmi, názormi, čo má vplyv na formovanie jeho osobnosti, nielen profesijnej, ale aj sociálnej. To všetko mu umožní lepšie reagovať a adaptovať sa na vzniknuté situácie v pracovnom i osobnom živote. Kladieme dôraz na kariérové poradenstvo, pretože takmer jednu tretinu života strávi človek v zamestnaní. Je dôležité snažiť sa o to, aby sme deti a študentov smerovali k prežitiu približne 90 720 hodín šťastného a úspešného života. Lebo byť spokojný v práci často znamená aj šťastný život. A v neposlednom rade - poznanie čo nerobiť môže byť rovnako užitočné ako poznanie čo robiť.

Kariérová poradkyňa absolvovala tréning Kariérny poradca 21.1 pre pedagogických a odborných zamestnancov v rozsahu 70 hodín. Tréning organizovala spoločnosť Kariérny poradca s.r.o., lektorkou bola Ing. Erika Hudecová. Tréning bol zameraný na inovatívne metódy v individuálnom poradenstve, skupinové kariérne poradenstvo a tvorbu programu kariérneho poradenstva.

Kariérová poradkyňa absolvovala tiež workshop #IamRemarkable, ktorého lektorkou bola Ing. Erika Hudecová. Je dôležité naučiť sa objaviť a posilniť vnímanie vlastnej hodnoty a schopnosti odprezentovať svoje úspechy. Je dôležité naučiť sa hovoriť o svojich úspechoch, pretože úspechy nehovoria sami za seba. Ak hovoríte o svojich úspechoch, získavate kontrolu

nad tým, ako vás vnímajú iní a motivujete ich pochopiť váš jedinečný prínos. Využijete to v práci aj doma. V práci pri pracovnom pohovore, pri požiadavke na zvýšenie platu, pri hodnotení zamestnancov, pri požiadavke na povýšenie, pri pocite, že robíte viac ako ostatní, ak sa cítite nedostatočne ocenení, ak vás váš šéf nikdy nepochváli. A využijete to aj v škole, či doma, keď máte pocit, že robíte toho veľa a nikto si to nevšíma a neváži. #IamRemarkable je celosvetový workshop a bezplatná iniciatíva spoločnosti Google. Snaží sa posilniť postavenie žien a nedostatočne zastúpených skupín, aby otvorene hovorili o svojich úspechoch na pracovisku aj mimo neho. Cieľom je zvýšenie motivácie a zručností žien a tiež odbúranie predsudkov spoločenského vnímania sebareprezentácie a sebepropagácie. Tento workshop bol prínosom k tomu, aby sme našich klientov viedli k objavovaniu a posilňovaniu vnímania vlastnej hodnoty, schopnosti odprezentovať svoje úspechy, aby sme ich naučili hovoriť o svojich úspechoch a kvalitách, čo im v značnej miere môže prispieť k uplatneniu sa na trhu práce.

Naším cieľom je poskytovať kvalitné komplexné poradenské služby a obzvlášť v období mimoriadnej situácie spôsobenej pandémiou koronavírusu flexibilne reagovať na aktuálne zmeny, ktoré prebiehajú v spoločnosti a v školskom prostredí, v záujme optimalizácie vývinu detí, žiakov a študentov a ich uplatniteľnosti na trhu práce a v živote.

(9) *Oblasti, v ktorých centrum dosahuje dobré výsledky a oblasti, v ktorých sú nedostatky a treba úroveň činnosti zlepšiť vrátane návrhov opatrení (§2 ods. 1 písm. k)*

Silné stránky:

- tím odborníkov a tímová spolupráca,
- odbornosť a výkonnosť zamestnancov,
- kvalitná diagnostika,
- goodwill,
- individuálne vedenie klientov - GUIDANCE,
- spolupráca s riaditeľmi, výchovnými poradcami a koordinátormi prevencie,
- systematické služby poskytované v oblasti profesijnej orientácie,
- prednášková činnosť pre rodičov a pedagógov,

- krátke čakacie doby napriek stúpajúcemu počtu klientov,
- cca. 95% detí predškolského veku vyšetrených na školskú pripravenosť,
- monitoring detí zo sociálne znevýhodneného primárneho prostredia v predškolskom veku a spolupráca s ich rodičmi,
- komunikácia s klientmi z marginalizovaných romských komúní,
- poskytovanie služieb priamo v školách podľa ich požiadaviek,
- individuálna starostlivosť poskytovaná deťom so špeciálnymi výchovno – vzdelávacími potrebami, konzultácie ich rodičom,
- stúpajúci záujem rodičov o služby poskytované CPPPaP, narastajúci počet požiadaviek o vyšetrenie zo strany rodičov,
- komplexný interdisciplinárny prístup ku klientom,
- prevencia ako synergický efekt kvalitnej poradenskej práce,
- spolupráca so zainteresovanými inštitúciami a odborníkmi – pedopsychiater, neurológ,
- flexibilita, kreativita a motivácia zamestnancov,
- schopnosť rýchleho preladovania sa zamestnancov,
- schopnosť zamestnancov zvládať záťažové situácie,
- výhodné priestorové umiestnenie pracoviska v rámci mesta,
- prístup k informačno – komunikačným technológiám.

Slabé stránky:

- poskytovanie poradenských služieb počas pandémie koronavírusu – je potrebné zabezpečiť maximálnu ochranu zamestnancov a klientov,
- nepripravenosť na diagnostikovanie detí cudzincov a migrantov – je potrebné zabezpečenie optimálnych testov zo strany Výskumného ústavu detskej psychológie a patopsychológie v Bratislave,
- nedostatočné testové vybavenie na diagnostiku detí z marginalizovaných romských komúní – je potrebné zabezpečenie optimálnych testov zo strany Výskumného ústavu detskej psychológie a patopsychológie v Bratislave, na čo dlhodobo upozorňujeme,

- absencia spolupráce a výmeny skúseností s inštitúciami pôsobiacimi v oblasti poradenstva v zahraničí – vhodné by bolo zabezpečiť nadviazanie spolupráce so zahraničnými partnermi v oblasti poradenstva pre deti a mládež,
- nedostatočné finančné ohodnotenie zamestnancov v porovnaní s rovnakou profesiou a prácou v rámci jednotlivých štátov Európskej únie.

Príležitosti:

- stúpajúci dopyt po odborných službách centra,
- stúpajúci záujem o odborné služby zo strany rodičov,
- možnosť zapojenia sa do projektov financovaných zo štrukturálnych fondov,
- možnosť kontinuálneho vzdelávania.

Ohrozenia:

- pandémie koronavírusu – hrozba nakazenia zamestnancov pri výkone odbornej činnosti, hrozba nakazenia sa zamestnancov navzájom, hrozba nakazenia klientov, špecifické problémy vyplývajúce z pandémie a jej veľkého vplyvu na život v celej spoločnosti,
- príliv migrantov, problémy súvisiace s prisťahovaním detí z rodín cudzích štátnych príslušníkov (jazyková bariéra, kultúrna odlišnosť, absencia diagnostických metód, nepripravenosť škôl na túto situáciu),
- narastajúci počet detí z marginalizovaných romských komunít,
- vysoká miera nezamestnanosti v okrese,
- hrozba nakazenia infekčnými chorobami a parazitmi na pracovisku a v teréne (napr. hepatitída, vši, svrab, blchy, tuberkulóza, rôzne prenosné kožné ochorenia a pod.),
- zvýšená agresivita zo strany rodičov i detí v dôsledku nepriaznivých životných podmienok alebo preťaženia,
- zvyšujúci sa stres a jeho nezvládanie,
- vznik nových sociálno – patologických fenoménov,
- narastajúci počet ľudí so psychickými problémami, ochoreniami a závislosťami,
- nedostatok finančných zdrojov na zabezpečenie činnosti,

- fluktuácia zamestnancov z dôvodu nedostatočného finančného ohodnotenia,
- nárast byrokracie,
- syndróm vyhorenia.

(10) Činnosť centra zameraná na profesijnú orientáciu žiakov a práca s výchovnými poradcami

Profesijná orientácia žiakov základných škôl, študentov stredných škôl, práca s výchovnými poradcami a kariérovými poradcami je významnou súčasťou činnosti centra. Aj v uplynulom školskom roku sme sa zameriavali na kariérové poradenstvo, na pomoc pri voľbe štúdia, povolania a pracovného uplatnenia s dôrazom na školské a profesijné záujmy žiakov a študentov.

Spolu bolo zrealizovaných 228 vyšetrení zameraných na kariérové poradenstvo u žiakov ôsmych a deviatych ročníkov základných škôl. Vyšetrenia zamerané na osobnostný rozvoj boli zrealizované u 25 študentov stredných odborných škôl a 5 študentov gymnázia. S každým žiakom a študentom boli prekonzultované výsledky vyšetrenia a doporučené ďalšie smerovanie s cieľom uplatnenia na trhu práce.

<i>Prehľad vyšetrení profesijnej orientácie v školskom roku 2020/2021</i>		
<i>Por.č.</i>	<i>Škola</i>	<i>Počet detí</i>
1.	ZŠ s MŠ Pionierska 2, Brezno	0
2.	ZŠ s MŠ Pionierska 4, Brezno	0
3.	ZŠ s MŠ MPČL, Brezno	0
4.	ZŠ Šumiac	0
5.	ZŠ Heľpa	0
6.	ZŠ s MŠ Nemecká	0
7.	ZŠ Polomka	31
8.	ZŠ s MŠ Pohorelá	32
9.	ZŠ Valaská	0
10.	ZŠ s MŠ Závadka nad Hronom	14
11.	ZŠ Podbrezová	0
12.	ZŠ Čierny Balog	56
13.	ZŠ Telgárt	0
14.	ZŠ Beňuš	46
15.	ZŠ s MŠ Predajná	33
16.	SŠ Pohronská Polhora	16
<i>Prehľad vyšetrení profesijnej orientácie spolu:</i>		<i>228</i>

Tab. č. 5: Prehľad vyšetrení profesijnej orientácie v školskom roku 2020/2021

Žiaci mali aj v uplynulom školskom roku veľký záujem o poradenské služby v tejto oblasti. Vyšetrenia profesijnej orientácie boli realizované so žiakmi a študentmi škôl okresu Brezno individuálne alebo skupinovo za účasti výchovného poradcu, resp. pedagóga. Klientom boli poskytnuté individuálne konzultácie výsledkov vyšetrenia, bol im poskytnutý odborný výklad k výstupom z programov, aktuálne informácie o stave a naplnenosti stredných škôl, predbežnom záujme o stredné školy, možnostiach a podmienkach štúdia, kritériách prijatia a pod. Boli im poskytnuté informačné materiály zo stredných škôl, s ktorými centrum spolupracuje a informácie z programu Proforient. Podnetnými a zo strany klientov veľmi pozitívne vnímanými boli aktivity zamerané na sebaopoznávanie, sebahodnotenie, úvahy – zamyslenie nad budúcim životom, porovnanie predstáv o budúcom povolání, výbere školy a vyselektovaných výsledkov. V neposlednom rade žiaci ocenili informácie o tom, ako sa uplatniť na trhu práce, čo ktorá profesia znamená, čo obnáša, kde sa vykonáva a pod., nakoľko niektoré povolania sú stále menej známe.

Centrum odborne metodicky vedie výchovných poradcov všetkých základných škôl a stredných škôl okresu Brezno, máme dlhoročnú vynikajúcu spoluprácu so všetkými základnými školami, strednými školami, so všetkými riaditeľmi týchto škôl, výchovnými poradcami, ako aj s nespočetným množstvom pedagógov.

Aj v tomto školskom roku im boli poskytované odborné konzultácie, odborné rady, informácie ku kariérovému poradenstvu, metodické materiály, aktuálne informácie z rôznych oblastí podľa ich potrieb, centrum im pomáhalo pri riešení problémov na základe ich individuálnych požiadaviek. V priebehu tohto školského roka sme kladli dôraz na individuálnu spoluprácu so všetkými výchovnými poradcami základných škôl, stredných škôl a špeciálnych základných škôl okresu Brezno. Boli tiež organizované pracovné stretnutia a konzultácie.

V oblasti profesijnej orientácie centrum úzko spolupracuje so všetkými základnými a strednými školami v okrese Brezno, strednými školami v rámci Banskobystrického kraja, ako aj celého Slovenska a so zamestnávateľmi v regióne.

V rámci profesijnej orientácie sme sa aj v školskom roku 2020/2021 zameriavali na podporu duálneho vzdelávania v našom regióne, ktoré realizujú Železiarne Podbrezová, a.s. – najväčší zamestnávateľ v okrese Brezno a Súkromná stredná odborná škola hutnícka Železiarne Podbrezová, s ktorými máme dlhodobú výbornú spoluprácu.

V priebehu školského roka sme žiakom poskytovali informácie o výhodách duálneho vzdelávania, ktoré sa vyznačuje úzkym prepojením všeobecného a odborného teoretického

vzdelávania v škole s praktickou prípravou pre konkrétneho zamestnávateľa, čo je pre žiakov veľkým benefitom v našom regióne s vysokou mierou nezamestnanosti.

Odborní zamestnanci centra venovali zvýšenú pozornosť profesijnej orientácii žiakov so špeciálnymi výchovno – vzdelávacími potrebami a žiakom zo sociálne znevýhodneného primárneho prostredia, ako aj nadaným žiakom. Dôraz sme kládli na osvetu a informovanosť prostredníctvom prednášok pre žiakov končiacich ZŠ, študentov SŠ a ich rodičov. Odborní zamestnanci sa zúčastňovali na rodičovských združeniach, na ktorých realizovali prednášky zamerané na oblasť profesijnej orientácie. Odborní zamestnanci sa tiež zúčastňovali na rôznych podujatiach zameraných na kariérové poradenstvo a profesijnú orientáciu.

V Brezne, dňa 26.10.2021

PhDr. Eva Czirákiová
riaditeľka CPPPaP